

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/25/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8216201181
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8216201181.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobcu: Sociálna poisťovňa so sídlom v Bratislave, proti žalovanému: O. H., D.. XX.XX.XXXX, N. S. G. Č.. XXX, právne zastúpenému: JUDr. Matúšom Hribom, advokátom so sídlom v Bardejove, Na hradbách č. 5, o zaplatenie sumy 2.454,10 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov zo dňa 09.02.2018 č.k. 1C 71/2016 - 74 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.454,10 eura. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému nepriznal.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že trestným rozkazom Okresného súdu Bardejov zo dňa 16.09.2015 č.k. 1T/159/2015-87 bol žalovaný uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c/ Trestného zákona. Žalovanému bol uložený trest odňatia slobody v trvaní dvoch rokov, výkon ktorého súd podmienenečne odložil a určil skúšobnú dobu dvoch rokov. Zároveň poškodeného O.V. T.V. s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie vo veciach občianskoprávných. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 02.10.2015.

3. Z potvrdenia o výške vyplatených nemocenských dávok vystaveného žalobcom dňa 07.10.2015 vyplýva, že poistencovi O. T. za dobu pracovnej neschopnosti od 01.02.2015 do 09.08.2015 boli vyplatené dávky nemocenského poistenia vo výške 2.454,10 eura.

4. Zo spisu Okresného súdu Bardejov sp. zn. 1T 159/2015 vyplýva, že mimoriadny opravný prostriedok proti trestnému rozkazu zo dňa 16.09.2015 podaný nebol.

5. Podľa ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

6. V tomto konaní je súd viazaný trestným rozkazom Okresného súdu Bardejov zo dňa 16.09.2015 č.k. 1T 159/2015 - 87. Skúmanie tohto protiprávneho konania žalovaného zo strany súdu v prebiehajúcom spore

nebolo možné a jeho prípadné posúdenie inak, než to urobil trestný súd, by odporovalo ustanoveniu § 193 CSP. Prvý predpoklad zodpovednosti za škodu a síce protiprávne konanie žalovaného v tomto konaní bol preukázaný.

7. Pokiaľ ide o vznik škody, medzi stranami sporu nebolo sporné, že zo strany žalobcu došlo k výplате sumy vo výške 2.454,10 eura O.P. T.ovi ako nemocenskej dávky za obdobie od 01.02.2015 do 09.08.2015.

8. Zo strany žalovaného bola spochybnená samotná dĺžka trvania práceneschopnosti poškodeného, ktorá bola určujúca pre určenie obdobia, v rámci ktorého sa nemocenská dávka poškodenému vyplácala, a preto navrhol vykonať znalecké dokazovanie za účelom ustálenia objektívnej dĺžky pracovnej neschopnosti poškodeného. Za účelom vykonania navrhovaného znaleckého dokazovania bolo pojednávanie konané dňa 16.05.2017 odročené na neurčito s tým, že žalovaný súdu v lehote 10 dní oznámi, či zabezpečí vypracovanie súkromného znaleckého posudku, alebo bude žiadať, aby znalca do konania pribral súd. Keďže žalovaný v podaní doručenom súdu dňa 08.08.2017 prehodnotil svoj návrh na vykonanie znaleckého dokazovania ohľadne ustálenia objektívnej dĺžky pracovnej neschopnosti poškodeného a iné dôkazy na preukázanie svojich tvrdení o dĺžke práceneschopnosti poškodeného nepredložil, súd mal za to, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno ohľadne tvrdenia spochybňujúceho dĺžku pracovnej neschopnosti poškodeného.

9. Nemocenské dávky boli poškodenému O. T. vyplatené zo strany žalobcu podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, nakoľko mu vznikol právny nárok na ich vyplatenie. Vyplatením nemocenských dávok vzniklo žalobcovi následne v zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, právo voči žalovanému na náhradu škody, ktorá žalobcovi vznikla výplatom dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného. Žalobcovi výplatom príslušných nemocenských dávok poškodenému vznikla škoda v žalobcom uplatnenej výške.

10. Pokiaľ ide o existenciu príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škody u žalobcu, aj tento predpoklad bol preukázaný. V rámci trestného konania voči žalovanému v trestnom rozkaze sa konštatovalo, že žalovaný poškodeného udieral päšťami obidvoch rúk po celom tele, ďalej počas toho, ako ho poškodený držal za obe ruky, silno potiahol svoje ruky v smere nadol, čím takýmto konaním spôsobil žalovaný poškodenému trieštivú zlomeninu hlavice ramennej kosti s jej vyklbením s dobou liečenia 5 - 6 mesiacov.

11. Posledným predpokladom zodpovednosti za škodu je preukázanie existencie zavinenia škodcu, teda žalovaného. I toto zavinenie na strane žalovaného bolo v konaní preukázané, keďže tento bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, ktorý spočíval v poškodení zdravia u poškodeného a teda zavinenie minimálne v podobe nepriameho úmyslu na jeho strane bolo dané, keďže toto je imanentnou súčasťou skutkovej podstaty trestného činu, bez ktorej by jeho odsúdenie v rámci trestného konania nebolo možné.

12. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie žalobe v celom rozsahu vyhovel.

13. Žalovaný v rámci procesnej obrany navrhol konanie prerušiť do skončenia trestného konania vedeného na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1T 158/2015, v ktorom je obžalovaný O. T. ako druhý aktér fyzickej potýčky. Mal za to, že v prípade, ak by O. T. bol v predmetnom konaní uznaný vinným a zároveň by v trestnom konaní bolo konštatované, že trieštivá zlomenina nemohla byť spôsobená obranným pohybom žalovaného, tak tento výsledok by bol dôvodom na podanie návrhu na obnovu konania v trestnej veci voči žalovanému vedenej pod sp. zn. 1T 159/2015 a následne by to bol dôvod na zníženie nároku žalobcu voči žalovanému. Tomuto návrhu na prerušenie konania nebolo vyhovené a návrh žalovaného na prerušenie konania bol zamietnutý. Súd uplatnil pri rozhodovaní o tomto návrhu žalovaného sudcovskú koncentráciu konania podľa ustanovenia § 153 CSP. Konanie bolo začaté za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, pričom v zmysle prechodného ustanovenia (§ 470 ods. 1 CSP) aj na tieto konania platia ustanovenia Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016. Zároveň v zmysle prechodného ustanovenia § 470 ods. 2 CSP nemožno v týchto konaniach použiť ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany sporu. Súd má za to, že žalovaný, zastúpený advokátom, mal možnosť už za účinnosti nového Civilného procesného kódexu uplatniť všetky prostriedky procesnej obrany podľa § 149 CSP a to riadne a včas v zmysle článku 8

základných princípov Civilného sporového poriadku. Žalovaný na pojednávaní konanom dňa 16.05.2017 naďalej trval iba na procesnej obrane spochybňujúcej celkovú dĺžku práceneschopnosti poškodeného a žiadal vykonať znalecké dokazovanie. Vzhľadom na tento návrh žalovaného bolo pojednávanie konané dňa 16.05.2017 odročené za účelom vykonania znaleckého dokazovania. Žalovaný však podaním doručeným súdu dňa 08.08.2017 upustil od svojho návrhu na vykonanie znaleckého dokazovania a to bez ďalších návrhov na dokazovanie. Žiadne iné skutkové tvrdenia, popretia skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dokazovania alebo hmotnoprávne námietky žalovaný po 01.07.2016 do dňa konania pojednávania 09.02.2018 neuplatnil.

14. Keďže zo strán sporu neboli podané žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, súd nariadil pojednávanie na deň 09.02.2018, na ktorom žalovaný podal v rámci procesnej obrany návrh na prerušenie konania do skončenia trestného konania voči poškodenému O. T.. Keďže táto procesná obrana nebola uplatnená včas, súd na tento prostriedok procesnej obrany neprihliadol uplatnením sudcovskej koncentrácie konania, keďže by si to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania.

15. Návrh žalovaného na prerušenie konania nemá oporu v ustanovení § 164 CSP, keďže v zmysle uvedeného ustanovenia súd môže konanie prerušiť iba z dôvodu, ak prebieha súdne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. V konaní vedenom pod sp. zn. 1T 158/2015 sa rozhoduje o vine a treste obžalovaného O.a T.a a závery tohto konania nemôžu mať význam pre toto konanie, keďže súd je podľa ustanovenia § 193 CSP viazaný trestným rozkazom vydaným vo veci 1T 159/2015, v ktorom bol žalovaný ako obžalovaný uznaný vinným z prečinu.

16. Výrok o trovách bol odôvodnený ustanoveniami § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 CSP.

17. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na nové konanie. Ako dôvod uviedol, že v priebehu konania ozrejmil dôvody prerušenia a síce vo vzniku možnosti podať mimoriadny opravný prostriedok, pokiaľ by bol pán T. uznaný vinným z ublíženia na zdraví žalovanému pri vzájomnej potýčke, čo dôvodne predpokladá. Zamietnutie návrhu na prerušenie konania sudcovskou koncentráciou nemá oporu v samotnom procesnom predpise, ani v postupe súdu, keďže nie je zrejmé kedy a na základe akého úkonu súdu ku koncentrácii došlo. Navyše samotný súd správne konštatuje, že túto zásadu nemožno uplatniť v neprospech strany sporu, nakoľko konanie sa začalo za platnosti a účinnosti občianskeho súdneho poriadku. Uvedeným rozhodnutím boli porušené zásadným spôsobom procesné práva žalovaného, čo je samotný dôvodom pre zrušenie rozsudku.

18. Žalovaný z dôvodu absolútnej neznalosti dôsledkov trestného rozkazu nepodal proti tomuto odpor, nakoľko mal za to, že samotná podmienka daná jeho osobe vec vyriešila. Z oboch trestných spisov je možné zistiť, že medzi žalovaným a pánom T.om došlo k vzájomnej potýčke zo žiarlivostných dôvodov, nakoľko manželka žalovaného sa po nevere s pánom T.om rozhodla vrátiť k žalovanému a deťom. Po konzultácii so znalcom v príslušnom odbore plynie záver, že z medicínskeho hľadiska je vylúčené, aby žalovaný trhnutím ramena pána T.a spôsobil ak závažné zranenie ramena s trieštivou zlomeninou. To mohlo nastať jedine pánom pána T.a po vzájomnej potýčke, pričom má za to, že žalovaný konal v nutnej obrane. Práve táto argumentácia v konaní vedenom pánom T.om ako žalobcom proti žalovanému o náhradu bolestného a ďalších nárokov, na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1C 194/2016 viedla súd v tom istom obsadení ako v tejto veci k znaleckému skúmaniu predmetnej otázky, ktorá v prebiehajúcom spore ostala bez povšimnutia. Rozdiel medzi konaniami z hľadiska navrhovaného znaleckého dokazovania je ten, že v tomto konaní žalobca pôvodne navrhol znalecké skúmanie dĺžky práceneschopnosti pána T.a, od ktorého však odstúpil práve kvôli zisteniu, že žalovaný nemohol vôbec spôsobiť svojím konaním zranenie pána T.a. Nakoľko súd dal v konaní vedenom pánom T.om žalovanému priestor predložiť znalecký posudok, je rozhodnutie súdu v tomto konaní prekvapivé, keďže uvedené v tejto veci neskúmal.

19. Žalovaný má za to, že v rámci trestného konania vedeného proti pánovi T. ako obžalovanému, spolu s manželkou opakovane vypovedal a záver súdu o protiprávnom konaní pána T.a bude dôvodom pre obnovu konania, v ktorom bol vydaný trestný rozkaz proti žalovanému, ktorý je podkladom napadnutého rozhodnutia. Nakoľko je žalovaný odkázaný so svojím mimoriadnym opravným prostriedkom na výsledky trestného konania, pre ktoré prerušenie tohto konania navrhol, je rozhodnutie bez prihliadnutia k odsúdeniu či oslobodeniu pána T.a predčasné. Ak bude pán T. odsúdený za útok na žalovaného,

tak a contrario platí, že ak sa žalovaný útoku bránil, tak nemôže zodpovedať za následky svojho konania, keďže nutná obrana ho vyvíja jednak z hľadiska trestného, ako aj z hľadiska občianskeho práva. Žalovaný má za to, že nie sú dané predpoklady zodpovednosti za škodu na jeho strane a to pre spomínané trestné konanie i nepreukázanú príčinnú súvislosť. Preto je napadnuté rozhodnutie nesprávne aj z hľadiska právneho posúdenia.

20. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

21. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

22. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, aj keď so záverom o zamietnutí návrhu na prerušenie konania z dôvodu uplatnenia sudcovskej koncentrácie konania sa stotožniť nedá. Zamietnutie takéhoto návrhu len z tohto dôvodu by totiž bolo v neprospech žalovaného ako strany sporu. Civilný sporový poriadok pritom v ustanovení § 470 ods. 2 vylučuje uplatnenie ustanovení o sudcovskej koncentrácii konania na konanie začaté predtým nadobudnutia účinnosti tohto zákona, ak by boli v neprospech strany. Uvedené pochybenie však na správnosť rozhodnutia vplyv nemá.

23. Možnosť fakultatívneho prerušenia konania je upravená v ustanovení § 164 CSP. V zmysle tohto ustanovenia, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet. Na rozdiel od obligatórneho prerušenia podľa ustanovenia § 162 ods. 1 písm. a) CSP tu ide o otázky, ktoré by súd mohol sám vyriešiť ako prejudiciálne. Prejudiciálnou (predbežnou) otázkou sa rozumie taká otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Na jej vecné rozhodnutie však nie je príslušný súd, pred ktorým prebieha dané súdne konanie, ale iný orgán, prípadne súd. Ide teda o otázku, ktorá môže byť predmetom samostatného konania. Pokiaľ sa takáto zákonom predpokladaná prekážka vyskytne počas súdneho konania, je len na úvahe súdu, či konanie preruší alebo bude v ňom pokračovať ďalej, pretože z dikcie ustanovenia § 164 CSP nevyplýva povinnosť súdu konanie prerušiť. Výber, resp. voľbu súdu, či konanie preruší alebo nie, je potrebné podriaďiť aj zákonnej požiadavke hospodárnosti konania za účelom zrýchlenia konania a zefektívnenia vymožiteľnosti práv. Rozhodujúcim hľadiskom je teda zásada hospodárnosti konania, a preto prerušenie konania predstavuje vo všeobecnosti skôr výnimku ako pravidlo.

24. Čo sa týka konania vedeného na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1T 158/2015, v tomto sa žiadna otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu v tomto konaní, nerieši. Vo veci 1T 158/2015 sa rozhoduje o vine a treste obžalovaného O.a T.a, teda o vine a treste osoby odlišnej od žalovaného. Akékoľvek rozhodnutie vydané v tejto veci nemôže mať význam pre prebiehajúce konanie, nakoľko súd je v súlade s ustanovením § 193 CSP viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal.

25. Vo veci 1T 159/2015 Okresného súdu Bardejov bol žalovaný trestným rozkazom uznaný vinným zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona. Pokiaľ ide o výšku škody, táto bola preukázaná potvrdením o výške vyplatených nemocenských dávok zo dňa 07.10.2015 (č.l. 5 spisu). Na strane žalovaného boli preukázané všetky predpoklady zodpovednosti za škodu predpokladané ust. § 420 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

26. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú tak porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie.

27. S prihliadnutím na vyššie uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania rozhodol v súlade s ustanovením § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že úspešnému žalobcovi v súvislosti s odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

29. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).